

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres ref.: 14/6199

Vår ref.:207.01/ØBE

Dato: 25.03.2015

Høring – NOU 2014:14 – Fagskolen – et attraktivt utdanningsvalg

Vi viser til høring på NOU 2014:14 Fagskolen – et attraktivt utdanningsvalg. Akademikerne er enig med utvalget i at det er nødvendig å utvikle fagskolen til et skoleslag med høy kvalitet og relevans som er godt kjent og har høy anerkjennelse i arbeidslivet og befolkningen for øvrig. Vi deler også utvalgets syn på at økt kvalitet og relevans er avhengig av å styrke skolenes administrasjon og pedagogiske miljø.

Akademikerne mener at arbeidslivsrelevans og forankring i arbeidslivsbehov er livsgrunnlaget for fagskolene. Akademikerne mener at gode fagskoleutdanninger er viktige for et binært utdanningssystem med to ulike hovedløp, et yrkesrettet og et mer akademisk. Det er viktig å utvikle gode og hensiktsmessige overganger underveis slik utvalget påpeker.

Akademikerne støtter utvalgsmedlemmene som ønsker å beholde betegnelsen fagskolepoeng, og støtter begrunnelsen for deres standpunkt.

Akademikerne har noen videre kommentarer og innspill til fagskoleutvalgets forslag til tiltak og deres analyse.

Akademikerne mener det er viktig at fagskoletilbudene beholder nærheten til arbeids- og næringslivet som både er rekrutteringsgrunnlaget for utdanningene og avtakere av ferdige kandidater. Mange fagskoletilbud er i dag samlokalisert med eller del av en fylkeskommunal videregående skole med fag- og yrkesutdanninger. Dette bidrar flere steder til å skape større fagmiljøer som er utviklet i samspill med regionens næringsstruktur og kompetansebehov. En eventuell strukturreform må ikke ensidig handle om å samle, «sentralisere» og redusere antallet fagskoler til et gitt måltall på 5-9 fagskoler. Akademikerne mener at antallet fagskoler bør reduseres og at det er utdanningenes kvalitet, rekrutteringsgrunnlag og samarbeid med relevant arbeidsliv som må veie tyngst for utviklingen og strukturen videre. Akademikerne støtter dermed delvis særmerknaden til punkt 9.5.1 om at det ikke er tilstrekkelig grunnlag for å foreslå et spesifikt antall fagskoler.

Akademikerne er enige i at fagskoleutdanningene må fortsette å være fullstendige yrkesutdanninger og støtter også anbefalingene som bidrar til at samarbeidet med arbeidslivet styrkes og videreutvikles.

Akademikerne mener at det må stilles høye nasjonale krav til undervisningspersonalets faglige og pedagogiske kompetanse, også på fagskolene. Fagpersoner uten pedagogisk kompetanse må derimot kunne anses på vilkår mens de tar PPU. Kompetansebehov til undervisningspersonalet må følge opp med reelle kompetansehevingstiltak og tilrettelegging i praksis.

Akademikerne er enig i at det er behov for å styrke fagskolestudentenes rettigheter. Mange av de foreslåtte tiltakene kan trolig bidra til dette. Det er behov for å formidle bedre hvilke fagkunnskaper og kompetanse studentene oppnår: I dag er utdanningene i stor grad lokale og modulbaserte med emner som er sammensatt av

Akademikerne
Fridtjof Nansens plass 6, 0160 Oslo

+47 95 30 90 90

www.akademikerne.no

post@akademikerne.no

delemner som ikke er synlige med dagens ordning med bare sluttvurdering av læringsutbyttet i emnene/modulene.

Akademikerne mener utvalgets analyser bekrefter inntrykket av at studenter ved fagskolene er eldre, mer etablerte og dermed trolig mer stedbundne arbeidstakere med hus og hjem enn det studenter i høyere utdanning er. Mange er avhengige av finansiering eller støtte fra arbeidsgiver for å ta utdanningen på deltid. Nettbaserte løsninger gjør deler av utdanningene tilgjengelig, men avstanden til lærestedet gjør samlinger mer krevende. Akademikerne mener det er nødvendig å se nærmere på hvilken erfaring fagskolene har med frafall blant fagskolestudenter på nettbaserte studier før en konkluderer med at nettbaserte løsninger vil veie opp for avstanden for denne studentgruppen. For stor geografisk avstand hindrer god kontakt mellom bedrifter og fagskoler og kan bidra til å undergrave fagskolens relevans og attraktivitet, og dermed rekrutteringsgrunnlag.

Akademikerne mener at behovet for å styrke og videreutvikle samarbeidet med arbeidslivet og bygge sterke fagskolemiljøer ikke løses ved å flytte ansvaret for fagskolene fra fylkeskommunen til Kunnskapsdepartementet. Akademikerne mener at Kunnskapsdepartementet bør vurdere hvordan nasjonale myndigheter kan gi tydeligere nasjonale føringer og rammer for fagskolen og følge opp og koordinere fylkeskommunenes ansvar bedre. Akademikerne mener det er nødvendig å vurdere om andre løsninger enn utvalgets kan forene behovet for tydeligere nasjonal koordinering og mer sentralgitte føringer med behovet for nærhet til lokalt og regionalt arbeids- og næringsliv.

Akademikerne støtter ikke anbefalingene om ny finansieringsmodell og dimensjonering ubetinget. Akademikerne mener at den foreslåtte modellen, som er delvis stykkprisfinansiering og resultatbasert, ikke er til beste for fagskoleutdanningenes utvikling. Akademikerne mener at finansiering av særlig de offentlige fagskolene heller må omfatte tilskudd til å dekke kostnader til drift og administrasjon, til utstyr og materiell og til opprettede klasser. Det må også avklares tydeligere hvordan en offentlig samlet finansieringsordning vil påvirke økonomien til private fagskoler med høy egenbetaling per i dag.

Andre kommentarer

Akademikerne støtter hovedkonklusjonen om at fagskoletilbudene i Norge i dag ikke er godt nok integrerte i utdanningssystemet. Tilbudene er fragmenterte, lite synlige og kandidatene har for svake muligheter til å bygge videre på fagskolekompetansen. Det er nødvendig med tiltak, særlig for å sikre bedre overganger mellom tekniske fagskoler og ingeniørutdanninger.

Akademikerne mener at man i den videre utviklingen av sektoren må stramme opp, videreutvikle og styrke fagskolenes særpreg og formål. Det er behov for tydeligere nasjonal koordinering og tydeligere rammer og føringer. Det må avklares hva som forventes av god fagskoleledelse.

Med vennlig hilsen
Akademikerne

Øyvind Berdal
Rådgiver